

KONFERENCA RFD

(Ne) pripravljenost podjetij na novo evropsko in slovensko ureditev na področju zaščite prijaviteljev (žvižgačev).

Boštjan Trstenjak

PRO-INTEGRA, Consulting

Building and Sustaining Business Integrity, Risk management, Hotline/Incident Management (Whistleblowing), Policy and Procedures Management, Fraud investigation, Education and training.

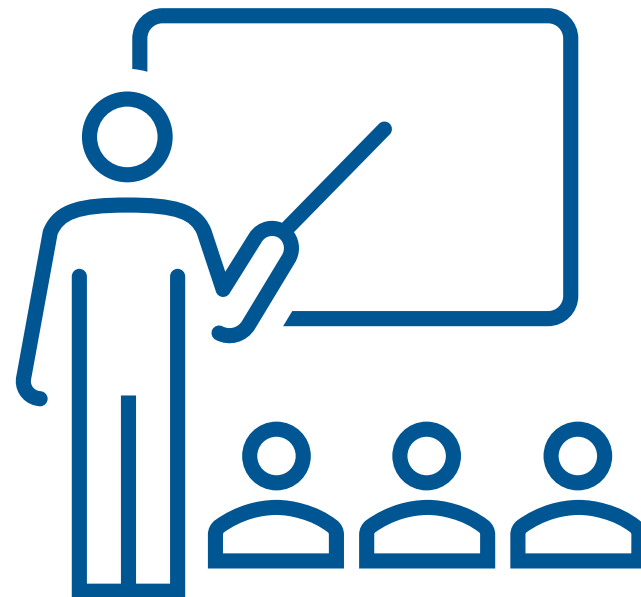

AUSTRIA TREND HOTEL, Ljubljana 13. 12. 2022

Agenda

- EU direktiva 2019/1937 in predlog ZZPri.
- Poslovno - ekonomski učinki vzpostavitve varne in zaupne poti za prijavo.
- Strah pred neznanim.
- Kdo bo zmagovalec.

LEHMAN BROTHERS

SIEMENS

AUSTRIA TREND HOTEL, Ljubljana 13. 12. 2022

EU direktiva 2019/1937

Namen:

- zaščita oseb, ki prijavijo kršitev prava unije;

Cilj:

- odkrivanje in preprečevanje neželenih ravnanj;
- vzpostavitev učinkovitih, zaupnih in varnih poti za poročanje;
- zaščita dobronamernih prijaviteljev pred povračilnimi ukrepi;

Glavne značilnosti:

- okolje prijave;
- vrste zaščite ;
- večkanalnost;

Zavezanci:

- javni in zasebni sektor;
- omejitve;

Zakon o zaščiti prijaviteljev (predlog) 1/2

- vzpostavitev notranje linije za prijavo nepravilnosti (prijave@prijave.si);
- 50 ali več (vsi subjekti javnega in zasebnega sektorja);
- 10 ali več (subjekti, katerih glavna registrirana dejavnost so zdravstvo, zbiranje, prečiščevanje in distribucija vode, ravnanje z odpadki, zbiranje in odvoz odpadkov ter ravnanja z njimi in pridobivanje sekundarnih surovin na področjih saniranja okolja in drugega ravnanja z odpadki);
- ministrstva, upravne enote, javne agencije, IP, KPK, Ustavno sodišče RS, idr., pa ne glede na število zaposlenih;
- imenovanje zaupnika;
- notranji akt o poti prijave;
- poročanje KPK ;
- zaščita prijavitelja pred povračilnimi ukrepi (odpoved, suspenz, diskriminacija, premestitev, ipd.);
- zaščitni in podporni ukrepi (prepoved razkritja in zaupnost, sodno varstvo, pravna pomoč, nadomestilo za primer brezposelnosti, psihološka podpora, izključitev odgovornosti);

Zakon o zaščiti prijaviteljev (predlog) 2/2

Globa:

- 400 € – 1.200 € posameznik za zlonamerno prijavo ali razkritje;

Globe: ni vzpostavljene notranje poti, ni notranjega akta o poti prijave, ni poročanja KPK;

- 2.000 € – 4.000 € pravna oseba (ZGD);
- 3.000 € – 6.000 € za pravne osebe srednih ali velikih GD;
- 1.000 € – 2.000 € samostojni podjetnik;
- 300 € – 2.000 € odgovorna oseba pravne osebe, s.p., državnega organa.

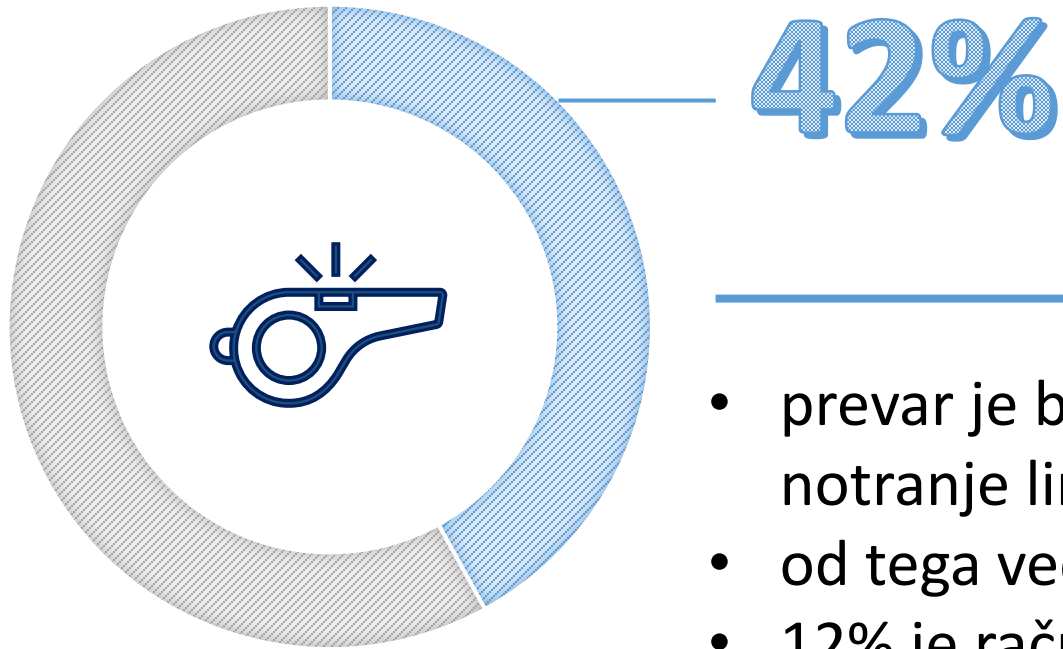
Globe: ugotavljanje identitete, grozi ali poskusi izvesti povračilni ukrep - (lažji prekršek);

- 2.000 € – 4.000 € pravna oseba (ZGD);
- 3.000 € – 6.000 € za pravne osebe srednih ali velikih GD;
- 1.000 € – 2.000 € samostojni podjetnik;
- 300 € – 2.000 € odgovorna oseba pravne osebe, s.p., državnega organa.

Globe: izveden povračilni ukrep - (težji prekršek);

- 5.000 € – 20.000 € pravna oseba (ZGD);
- 10.000 € – 60.000 € za pravne osebe srednih ali velikih GD;
- 500 € – 2.500 € samostojni podjetnik;
- 300 € – 2.000 € odgovorna oseba pravne osebe, s.p., državnega organa.

Učinek neodvisne notranje linije

- prevar je bilo odkritih prijavami preko neodvisne notranje linije za prijavo nepravilnosti;
- od tega več kot polovica s strani zaposlenih;
- 12% je računovodij;
- vzpostavitev tovrstnega mehanizma deluje odvračilno.

Poslovno - ekonomski učinki ^{1/2}

ACFE Mednarodno združenje preizkušenih preiskovalcev prevar

*Poročilo ACFE 2022 (januar 2020 - september 2021)

- 133 držav
  - 23 različnih panog
  - 2110 primerov (1 primer je prispevala tudi Slovenija)
  - 3,6 mrd USD škode
-
- 5 % prihodkov izgubi v povprečju vsako leto organizacija zaradi prevar
  - 18 mesecev v povprečju preteče predno se prevara odkrije,
  - 86 % je povezanih z odtujitvijo sredstev.

Vir: ACFE, A Report to the Nations 2022

Poslovno - ekonomski učinki ^{2/2}

- 5 % prihodkov,
- 9 največjih,
- cca.1 mrd.

Petrol d.d., Ljubljana	248.006.298 €
Gen Energija d.o.o., Krško	174.178.400 €
HSE d.o.o., Ljubljana	126.910.211 €
Mercator d.d., Ljubljana	109.204.723 €
Krka d.d, Novo mesto	78.290.119 €
Lek d.d., Ljubljana	63.511.750 €
Revoz d.d., Novo mesto	60.618.629 €
Telekom Slovenije d.d., Ljubljana	32.412.350 €
OMW Slovenija d.o.o., Koper	32.344.500 €

REALNOST

fear

Zmagovalci...

- Skladnost
- Zaupanje
- Transparentnost
- Integriteta
- Varnost
- Anonimnost
- Poštenost
- Kultura

Zaključna misel

Live so that when your children
think of fairness and integrity, they
think of you.

- Jackson Brown Jr.

Hvala!

Informacije in kontaktni podatki

www.pro-integra.si

bostjan.trstenjak@pro-integra.si

info@pro-integra.si

tel.+386 31 639 751